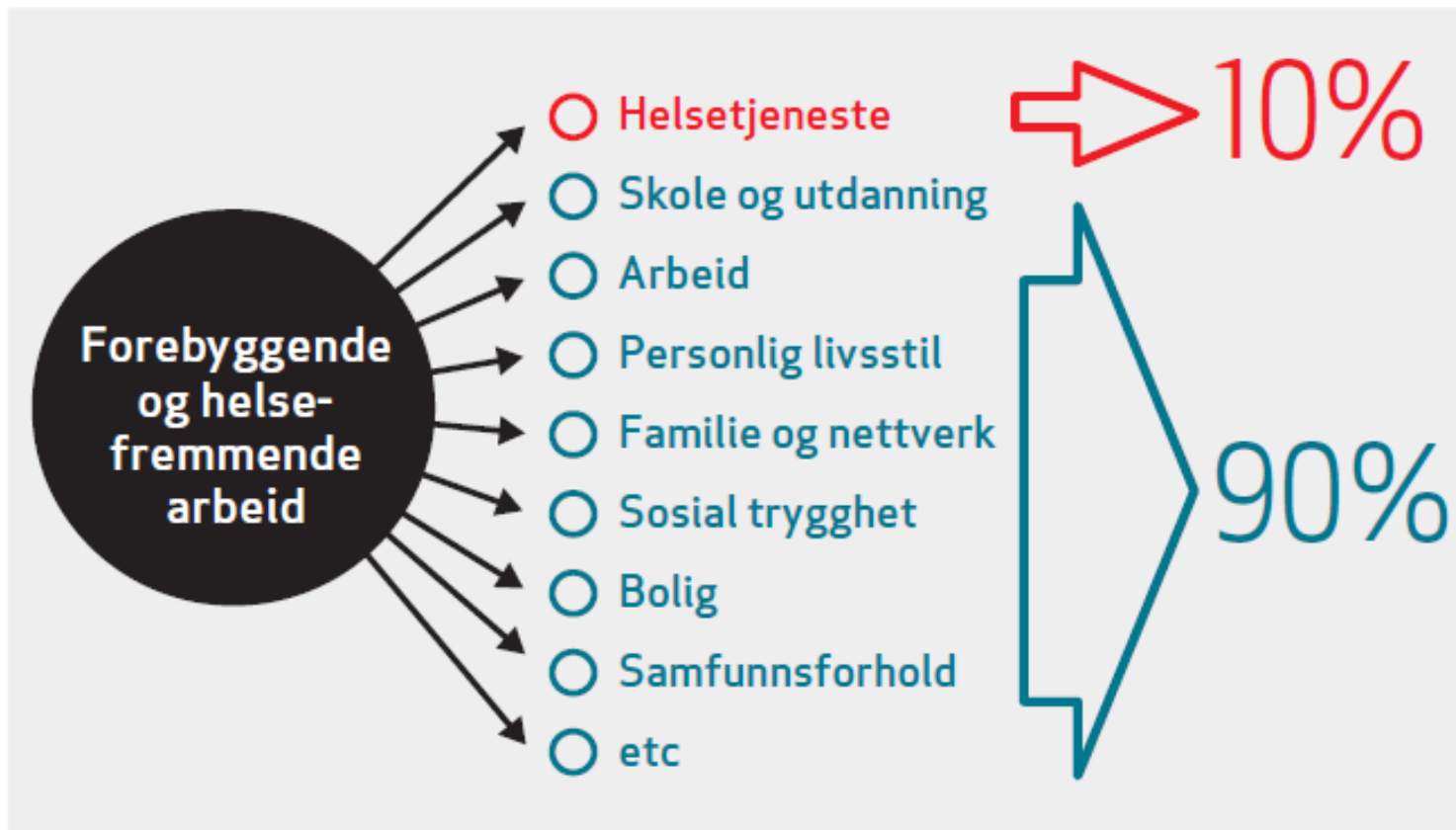

Kva veit vi og korleis medverke til at rus og psykisk helse blir tatt med i lokalt folkehelsearbeid?

Aina Haugstad, seniorrådgjevar

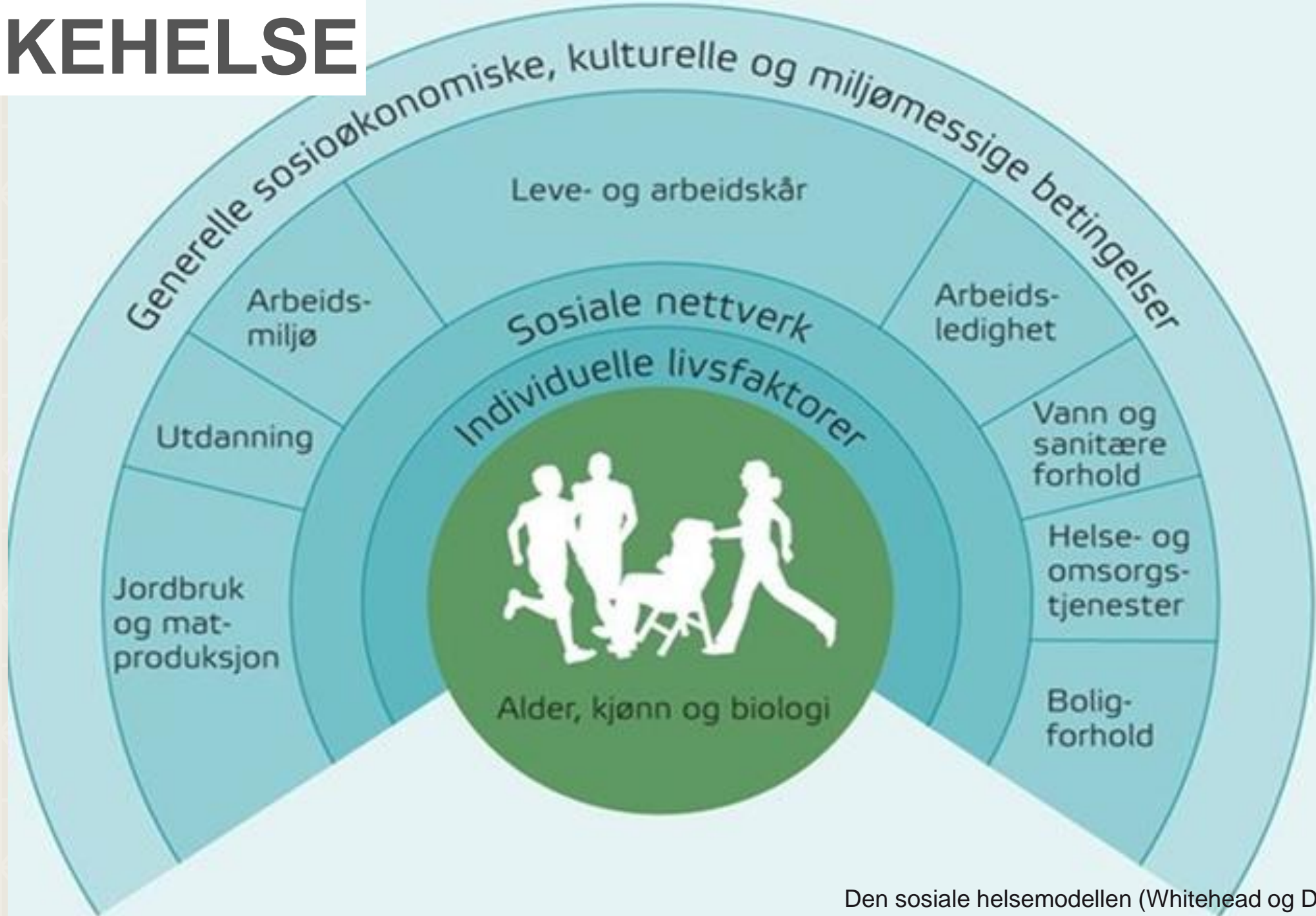

HELSE

90-10-regelen (Wildavsky 1977) fra NOU 1998:18,

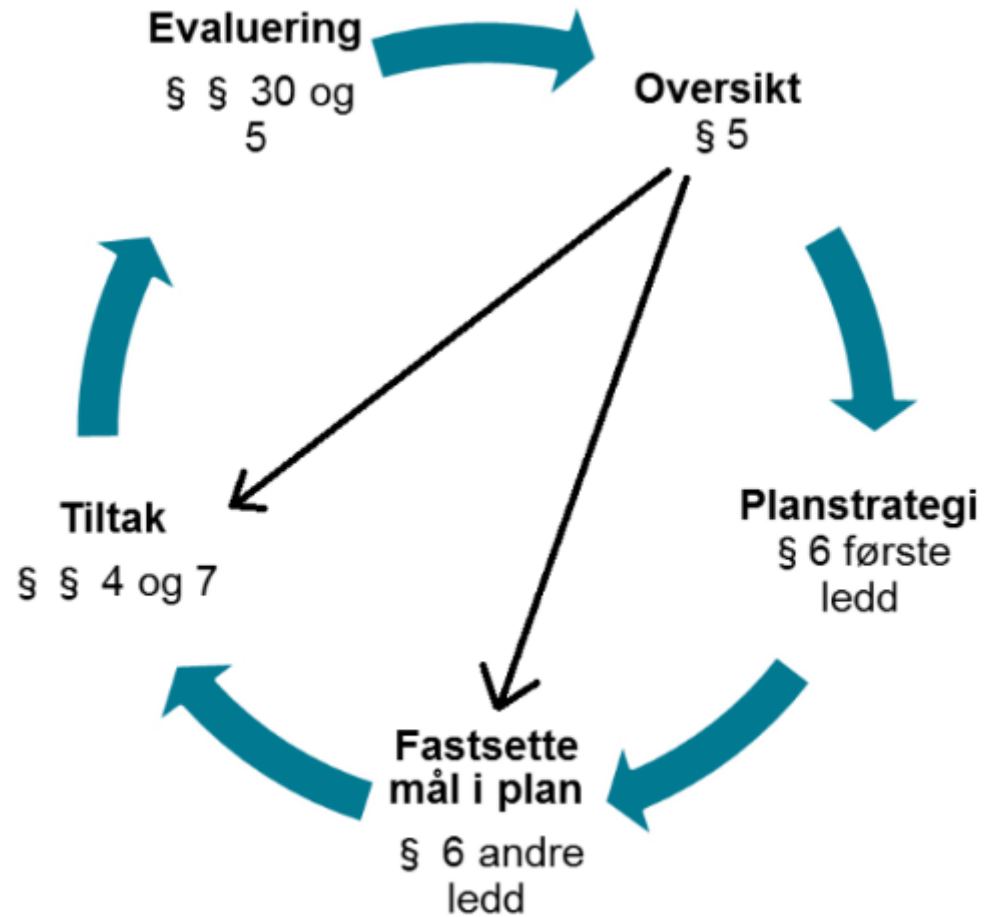
FOLKEHEELSE

Sosial ulikskap i helse

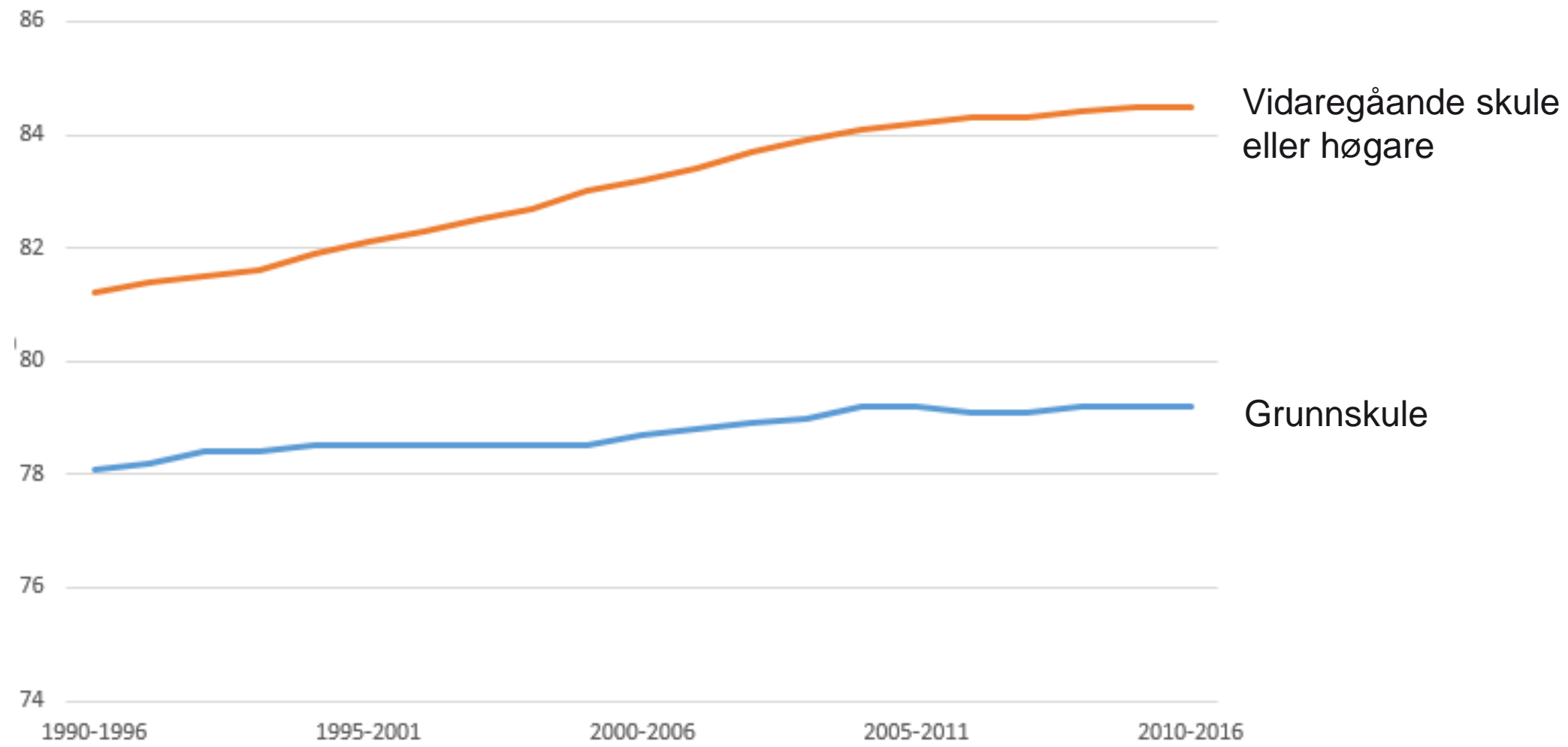

Lov om folkehelse

Forventa levealder etter utdanningsnivå

Kva veit vi og korleis medverke til at rus og psykisk helse blir teke med i lokalt folkehelsearbeid?

Varibel og vekt	Snitt-alder	Grunn-skole	Elev-Fors.	Verk-sønder	Låg-inntekt	Risiko-indeks
Kommune	27%	27%	21%	16%	9%	
Fedje	92	93	98	40	45	81
Vaksdal	61	100	68	84	52	76
Høyanger	69	87	92	61	43	75
Lærdal	79	97	82	42	22	73
Tysnes	78	92	52	60	28	69
Bremanger	84	83	41	56	42	67
Odda	80	52	100	40	39	67
Granvin	84	36	81	79	32	65
Austrheim	58	93	50	63	38	65
Rødøy	43	85	48	87	39	62
Selje	79	79	29	58	38	61
Flora	31	89	74	57	42	61
Jølster	38	74	65	79	34	60
Kvinnherad	58	55	72	66	33	59
Øygarden	27	86	59	85	28	59
Samnanger	61	66	34	98	20	59
Askvoll	86	54	41	62	30	59
Balestrand	70	66	40	40	66	58
Naustdal	43	52	65	100	24	57
Aurland	73	72	66	2	38	57
Laksevåg	25	62	74	84	45	56
Ulvik	77	42	49	50	54	55
Fjaler	50	62	57	36	75	55
Arna	33	60	57	84	35	54
Vågsøy	59	87	43	19	30	54
Årdal	81	38	57	59	0	54
Masfjorden	70	32	54	72	23	53
Fyllingsdalen	53	39	61	90	10	53
Åsane	36	54	67	80	17	53
Osterøy	32	64	49	82	34	52
Vik	87	56	28	25	40	52
Gloppen	58	54	58	39	39	52
Sund	14	77	44	97	33	52
Solund	100	28	40	12	57	50
Lindås	29	59	60	69	26	50
Voss	55	48	58	40	34	50
Kvam	60	51	38	56	30	50
Modålen	43	75	66	0	34	49
Gulen	68	66	28	15	39	48
Gaular	40	46	44	77	32	48
Eidfjord	73	47	49	24	14	48
Jondal	80	41	9	59	37	47
Fusa	56	52	43	35	30	46
Homindal	64	26	45	58	37	46
Os	8	53	63	88	26	46
Eid	38	56	52	45	27	46
Bømlo	25	54	46	76	26	46
Fjell	2	68	67	70	16	45
Årstad	5	27	79	71	97	45
Sveio	18	48	41	94	38	45
Stryn	42	58	46	23	45	45
Stord	22	52	58	61	29	44
Ullensvang	76	0	63	42	38	44
Luster	52	32	31	67	25	42
Askøy	2	44	59	96	14	41
Hyllstad	96	25	0	34	33	41
Etne	44	42	25	55	35	41
Fitjar	27	40	31	78	34	40
Meland	0	36	52	97	22	38
Bergenhus	22	19	71	0	100	35
Førde	8	46	70	0	18	31
Fana	18	22	46	54	14	30
Leikanger	49	12	48	6	2	28

- Befolkningen
 - Befolknings sammensetning
 - Befolkningsendring
 - Valgdeltakelse, stortingsvalget 2017
- Oppvekst og levekår
 - Utdanningsnivå (LHF)
 - Bruttoinntekt, gjennomsnitt (LF)
 - Lavinntekt (husholdninger ekskl. brutto fin (LHF)
 - Barn som bor i husholdninger med lavinntekt fylkeskommunale grenser for lavinntekt (L)
 - Inntektsulikhet (LF)
 - Bor trangt (LHF)
 - Eierstatus bolig (LHF)
 - Mottakere av stønad til livsopphold (LHF)
 - Barn av eneforeldre (LHF)
 - Arbeidsledighet, registrerte (LHF)
 - Sykefravær (LF)
 - Mottakere av utførelser (LHF)
 - Leseferdighet (LHF)
 - Regneferdighet (LHF)
 - Trivsel på skolen (LHF)
 - Mobbing, 10. klasse (LHF)
 - Frafall i videregående skole (LHF)
 - Sosial forskjell i frafall i videregående skole
- Miljø
 - Sosial støtte, 16-79 år (LF)
 - Sosial støtte (L)
 - Sosial støtte etter utdanningsnivå (LH)
 - Har en fortrolig, 16-79 år (LHF)
 - Har en fortrolig (L)
 - Har en fortrolig etter utdanningsnivå (LH)
 - Støttsatte (LF)
 - Drikkevannsforsyning
 - Skader og ulykker
 - Spesialisthelsetjenesten, somatikk (LHF)
 - Døde i trafikkulykker (LH)
 - Døde i trafikkulykker (LHF)
 - Helselatert atferd
 - Kosthold
 - Fysisk aktivitet
 - Røyking og snus
 - Alkohol
 - Helsetilstand
 - Forventet levealder og dødelighet
 - Egenverdert helse
 - Overvekt og fedme
 - Sykdomsgrupper
 - Legemidler og helsetjenester
 - Dødsårsaker
 - Tannhelse
 - Vaksinasjon
 - Svangerskap og fødsel
 - Antibiotika bruk
 - Sosial ulikhet i helse
 - Sosiale ulikheter: Forventet levealder
 - Sosiale ulikheter: Miljø (L)
 - Sosiale ulikheter: Levevaner (L)
 - Sosiale ulikheter: Helse og sykdom (L)
 - Utgitte tidsserier
 - Miljø

Kommunehelsa (B= data for bydeler er inkludert)

- Befolkning
 - Befolknings sammensetning
 - Befolkningsendring
 - Oppvekst og levekår
 - Høyeste fullførte utdanningsnivå (B)
 - Lavinntekt (husholdninger ekskl. brutto finanskapital over 1G)
 - Barn som bor i husholdninger med lavinntekt etter kommuna
- Statistikkområde
 - Fylkesprognoser.no (folketal, arbeidsmarknad, bustadbehov)
 - Befolkning
 - Næring og arbeid
 - Detailvarehandel
 - FOU, innovasjon og kompetanse

FOLKEHELSEPROFIL 2019

Folkehelsebarometer for fylket

I oversikten nedenfor sammenliknes noen nøkkeltall i fylket med landstall. I figuren og tallkolonnene tas det hensyn til at fylket kan ha ulik alderssammensetning sammenliknet med landet. Klikk på indikatornavnene nedenfor for å se utvikling over tid i fylket. I [Norgeshelsa statistikkbank](#) finnes flere indikatorer samt utfyllende informasjon om hver enkelt indikator.

Vær oppmerksom på at også «grønne» verdier kan innebære en folkehelseutfordring for fylket, fordi landsnivået ikke nødvendigvis representerer et ønsket nivå.

- Fylket ligger signifikant bedre enn landet som helhet
- Fylket ligger signifikant dårligere enn landet som helhet
- Fylket er ikke signifikant forskjellig fra landet som helhet
- Fylket er signifikant forskjellig fra landet som helhet
- Ikke testet for statistisk signifikans
- Verdien for landet som helhet
- Variasjonen mellom fylkene i landet

Tema	Indikator (klikkbare indikatornavn)	Fylke	Norge	Enhet (*)	Periode	Folkehelsebarometer for Hordaland	
Befolkning	1 Andel barn, 0-17 år	22,0	21,3	prosent	2018		
	2 Personer som bor alene, 45 år +	24,3	25,4	prosent	2018		
	3 Vgs eller høyere utdanning, 30-39 år	83	80	prosent (a)	2017		
Oppvekst og levekår	4 Lavinntekt (hushold., 0-17 år (ny def.)	7,8	9,2	prosent	2017		
	5 Inntektsulikhet, P90/P10	2,7	2,8	-	2017		
	6 Barn av enslige forsørgere	13,4	14,9	prosent	2017		
	7 Bor trangt, 0-17 år	20	19	prosent	2017		
	8 Trives på skolen, 10. klasse	82	84	prosent	2017/18		
	9 Mobbing (Elevundersøkelsen)	5,7	5,6	prosent	2017/18		
	11 Digital mobbing (Elevundersøkelsen)	3,1	3,1	prosent	2017/18		
	12 Laveste mestringsnivå i lesing, 5. kl.	25	24	prosent	2017/18		
	13 Laveste mestringsnivå i regning, 5. kl.	22	23	prosent	2017/18		
	14 Frafall i videregående skole	20	20	prosent	2017		
	15 Sosial forskjell i frafall i vgs.	31	28	prosentpoeng	2015-2017		
	Miljø, skader og ulykker	16 God drikkevannsforsyning (ny def.)	90	91	prosent	2017	
		17 Forsyningsgrad, drikkevann	86	88	prosent	2017	
		18 Skader, 0-14 år, beh. i sykehus	7,3	9,4	per 1000 (a)	2017	
		19 Hoftebrudd, 75 år +	16	17	per 1000 (a)	2017	
20 Røyking, daglig, 16-44 år		6,7	7,6	prosent (a,k)	2014-2018		
21 Røyking, daglig, 45-74 år		15	15	prosent (a,k)	2014-2018		
22 Snusbruk, daglig, 16-44 år		16	16	prosent (a,k)	2014-2018		
23 Forventet levealder, menn		80,3	80,1	år	2011-2017		
24 Forventet levealder, kvinner		84,3	83,9	år	2011-2017		
25 Utd.forskjeller i forventet levealder		5,2	5	år	2010-2016		
26 Friske tenner, 5-åringer		84	81	prosent	2017		

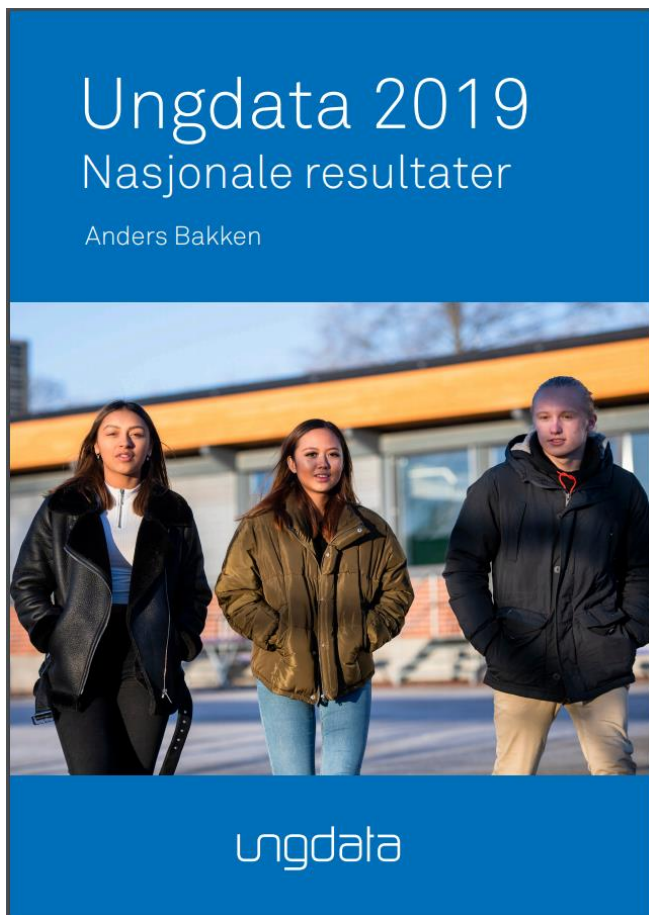
B - Oppvekst og levekår

Oppvekst og levekår er viktige premisser for helse og velvære. Oppvekst og levekår er stor, består dette kapittel av...

Helseledningsdirektoratet seier: «Kvaliteten i våre bygningsloven gir ramme for utviklingen gjennom lokalisering av potensielle støy- og luftforurensningskilder og hvor sammenhengen mellom miljøfaktorer og helse er knyttet til tilgjengelighet, trafikksystem, grønne områder, privatbiltrafikken og den forurensing og støy menneskene ferdes.» ([helseledningsdirektoratet.no/fo](#))

«Kommunen kan legge til rette for en helsefremmende og aktivitetstilretteleggende omgivelser gjennom et skole- og fritidsmiljø som fremmer helse og aktivitet.» ([folkehelsearbeid/utdanning/virkemidler-og-s](#))

OMFATTANDE: Folkeundersøkinga gir ei brei kartlegging av folkehelsa til hordalendingane, og vil leggje grunnlaget for folkehelsearbeidet i heile fylket.

Folkehelseundersøkinga: Positivt å bli eldre, men fleire unge slit psykisk

Resultata frå folkehelseundersøkinga i Hordaland er klar, og det er fleire funn som kan vere overraskande. Mellom anna rapporterer dei eldre at dei har det stort sett betre enn dei yngre på mange område, og det å ha grøntområde rundt seg er viktig for trivselen for to av tre.

Publisert 14.11.2018, 14:07 av [Kommunikasjon](#)

Endra 15.11.2018, 08:31

Resultata frå denne omfattande undersøkinga skal vere med å leggje grunnlag for vidare arbeid med folkehelse i Hordaland. 70 000 tilfeldig utvalde hordalendingar over 18 år blei i vår inviterte til å delta, og svarprosenten var om lag 40 prosent.

Folkehelseundersøkinga i Hordaland 2018

[Sjå heile rapporten](#)

Psykiske plagar

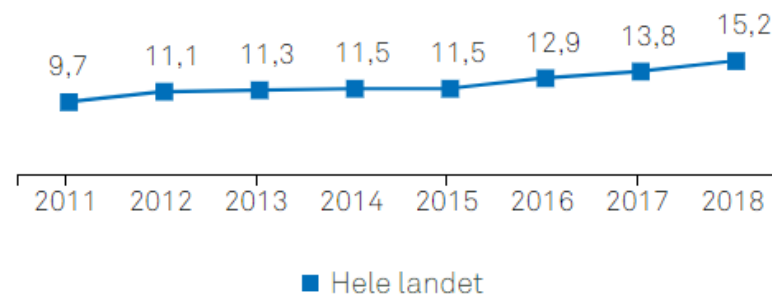

ungdata

Depressive symptom

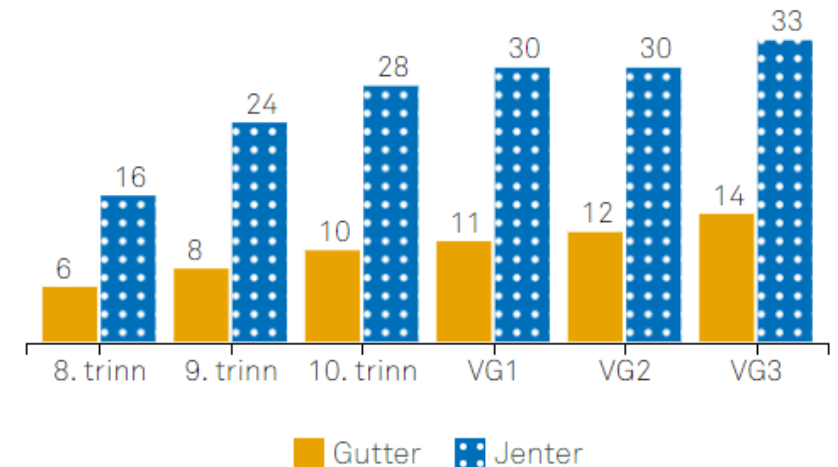
Hvor mange er mye plaget av depressive symptomer?

Prosentandel av ungdomsskoleelever i årene 2011 til 2018

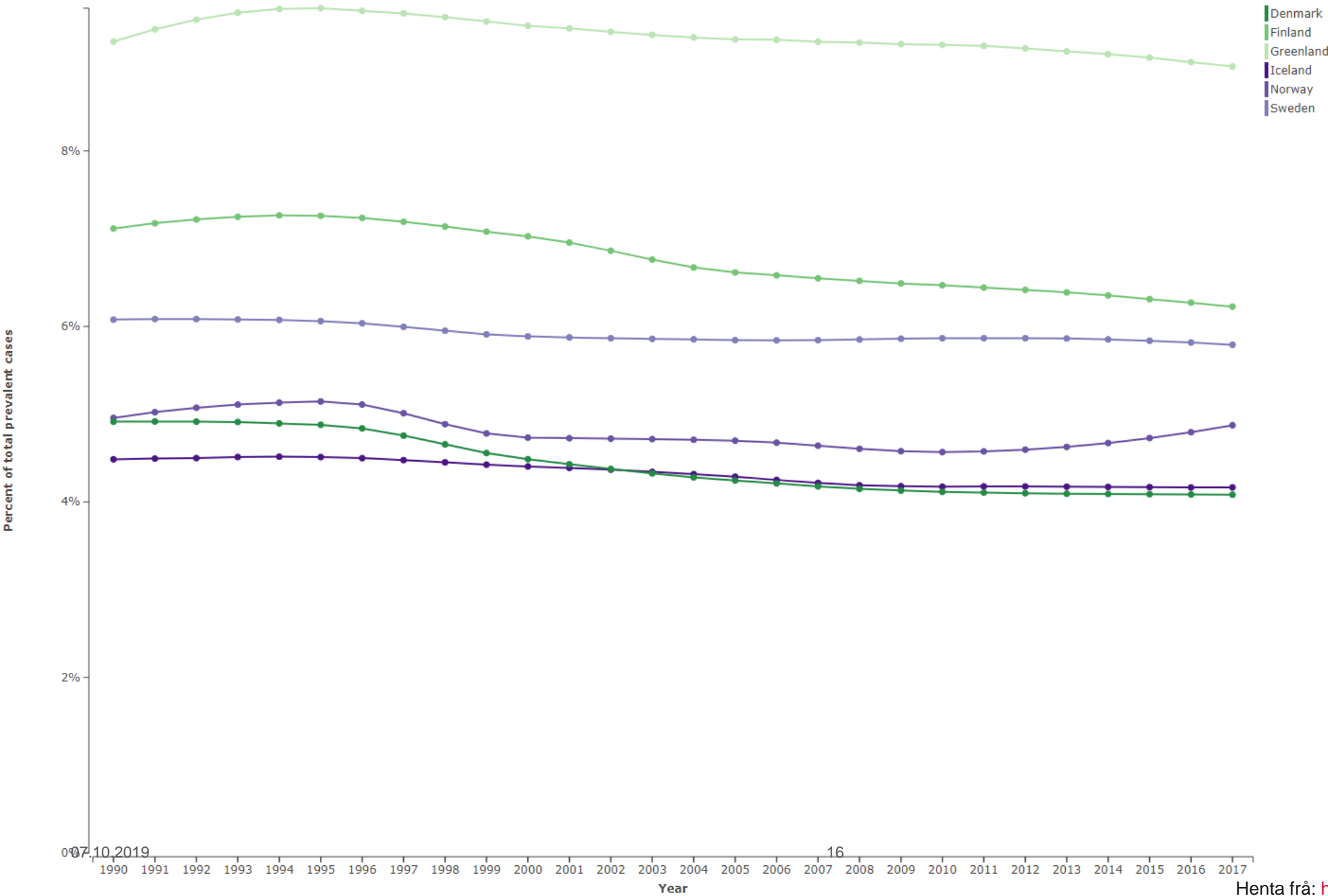

Hvor mange er mye plaget av depressive symptomer?

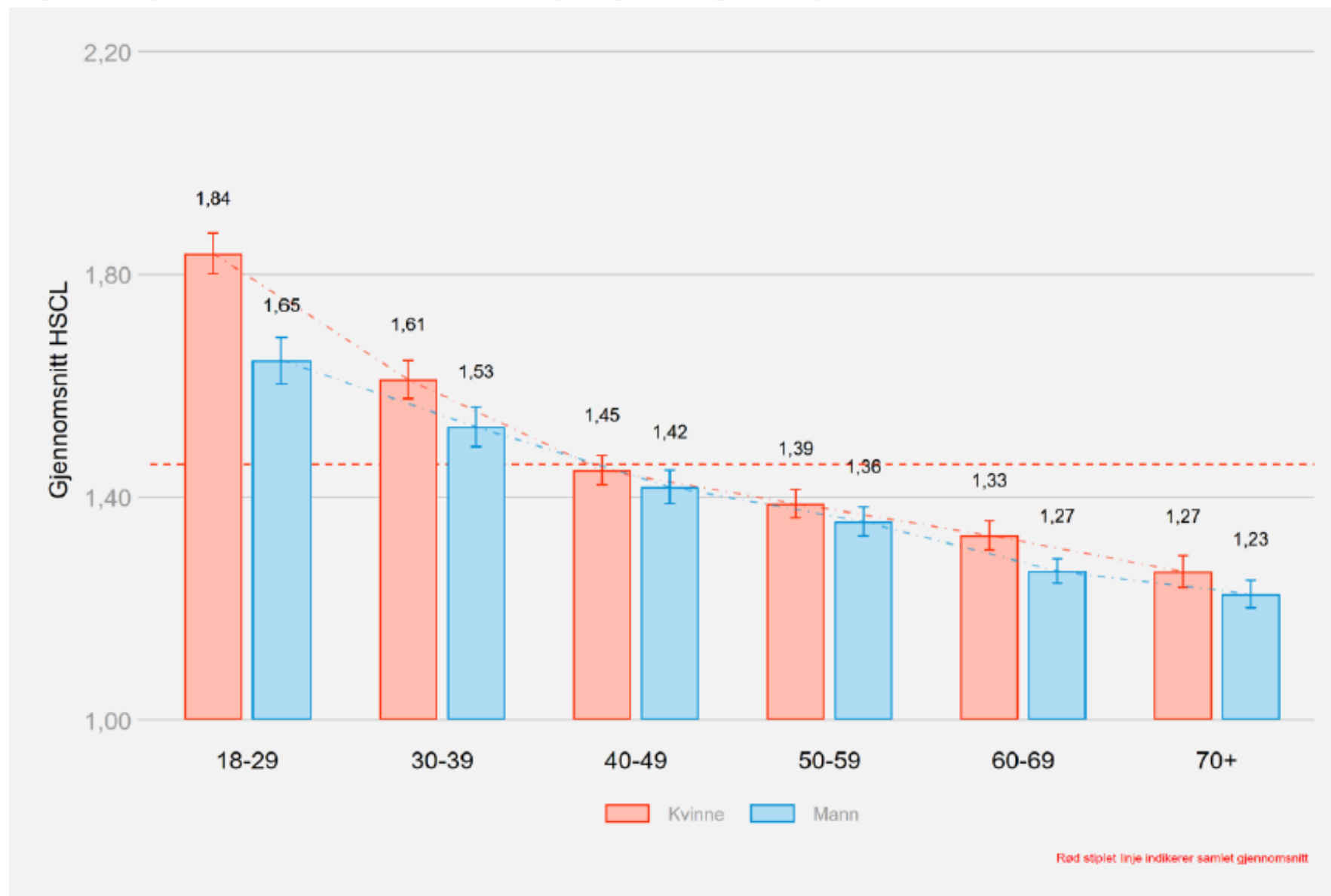
Prosentandel av gutter og jenter på ulike klassetrinn

Depressive disorders
Both sexes, 15-49 years

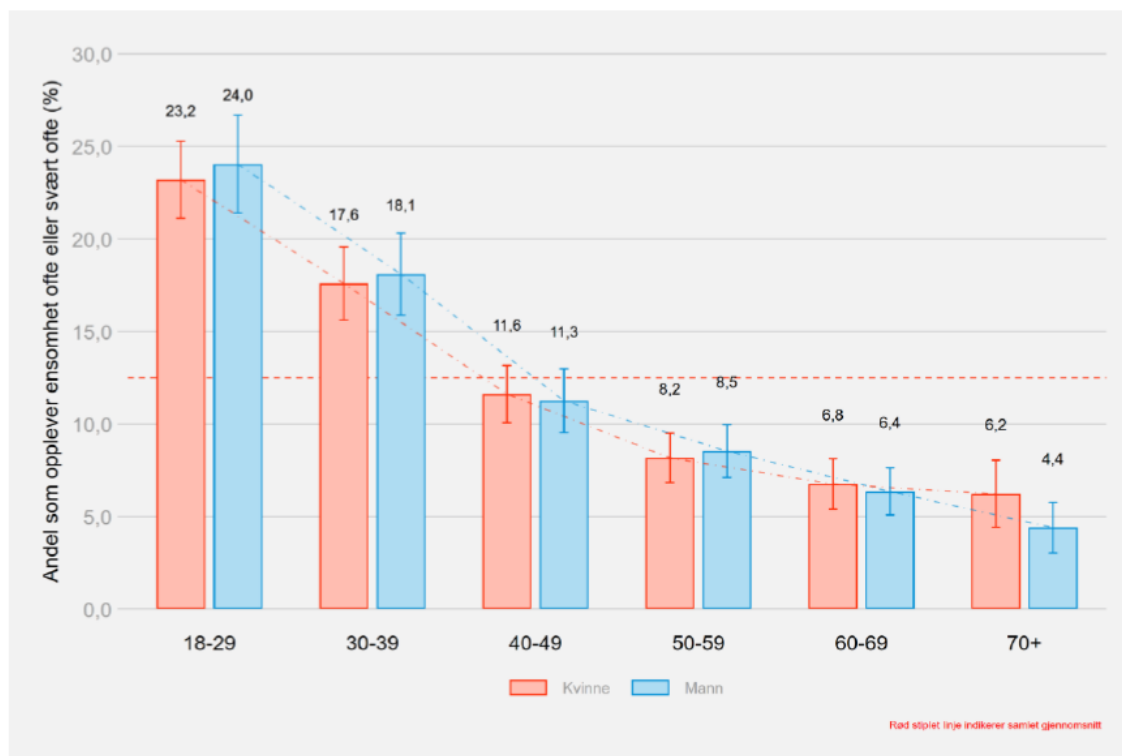
Figur 7: Gjennomsnitt HSCL fordelt på kjønn og alder, Hordaland

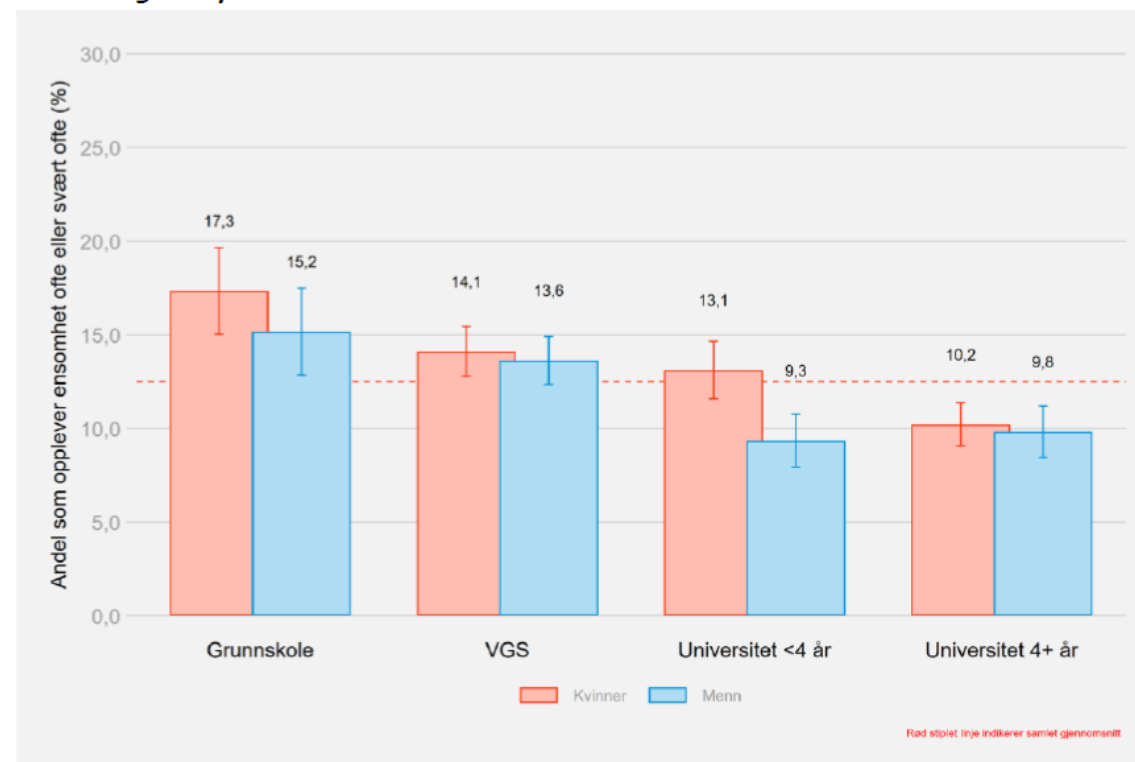
Einsemd

Figur 38: Andel som opplever ensomhet ofte eller svært ofte fordelt på kjønn og alder, Hordaland

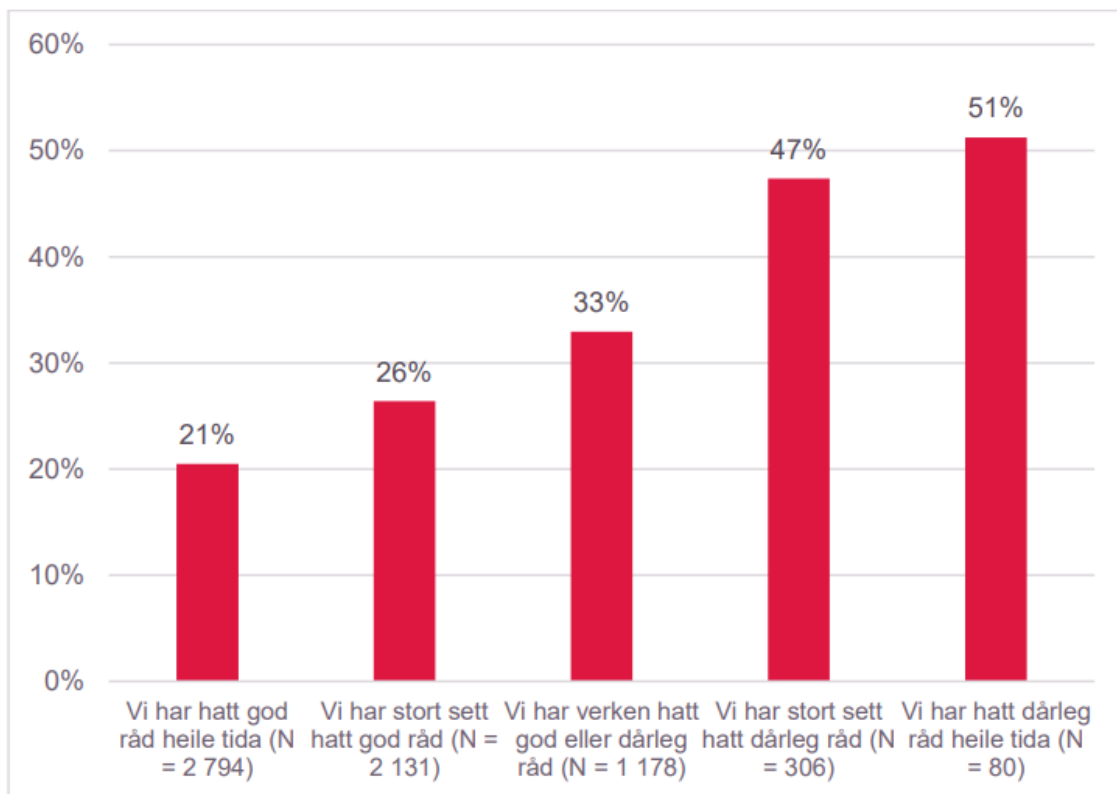

Figur 37: Andel som opplever ensomhet ofte eller svært ofte fordelt på kjønn og utdanningsnivå, Hordaland

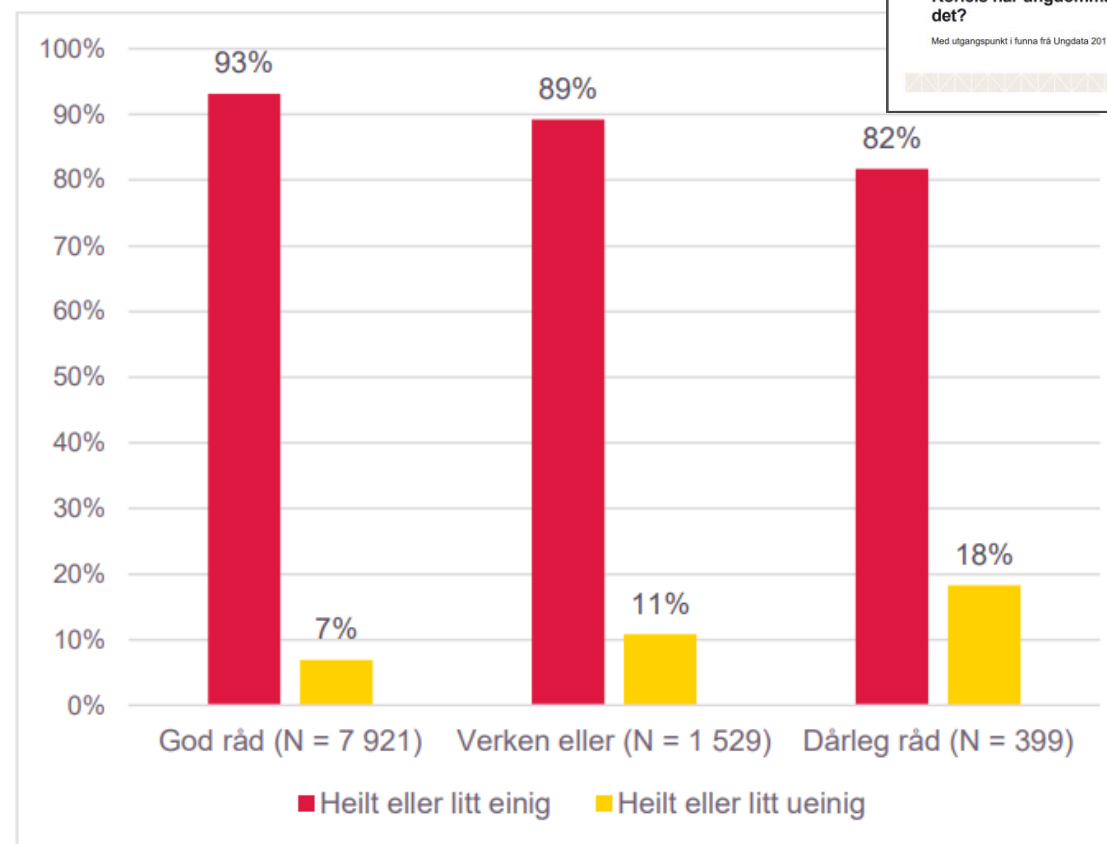

Korleis har ungdommen i Hordaland det?

Vidaregåande skule

Figur 3.4: Delen som har vore ganske eller veldig plaga med kjensla av einsemd, delt inn etter oppleving av økonomisk status

Figur 3.15: Delen som trivast/mistrivast i skulen, delt inn etter økonomisk status

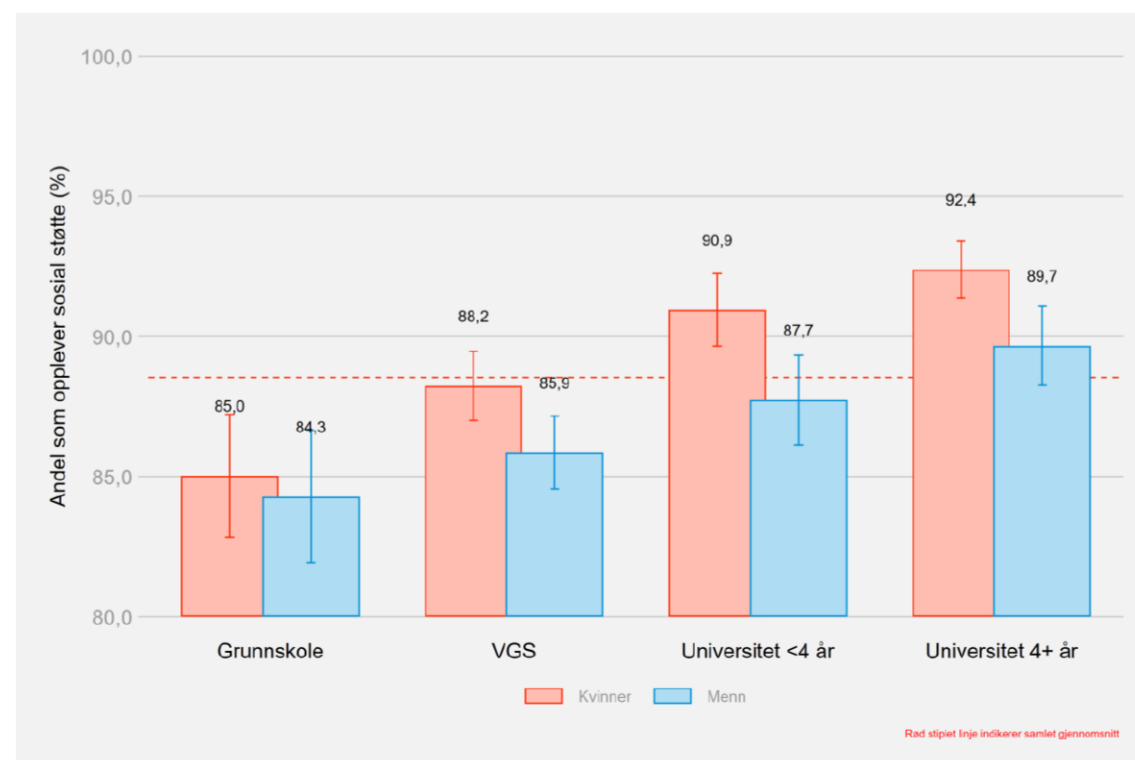
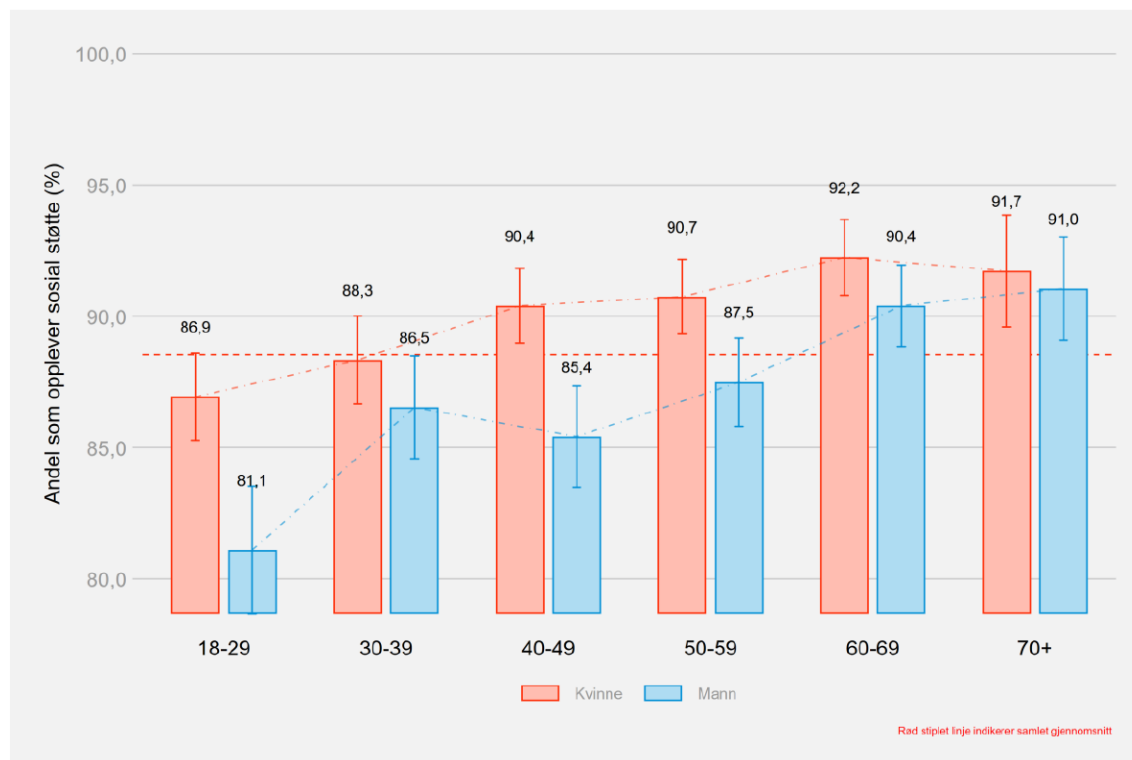
HORDALAND FYLKESKOMMUNE

AUD-rapport 09/2018

Korleis har ungdommane i Hordaland det?

Med utgangspunkt i funna frå Ungdata 2017

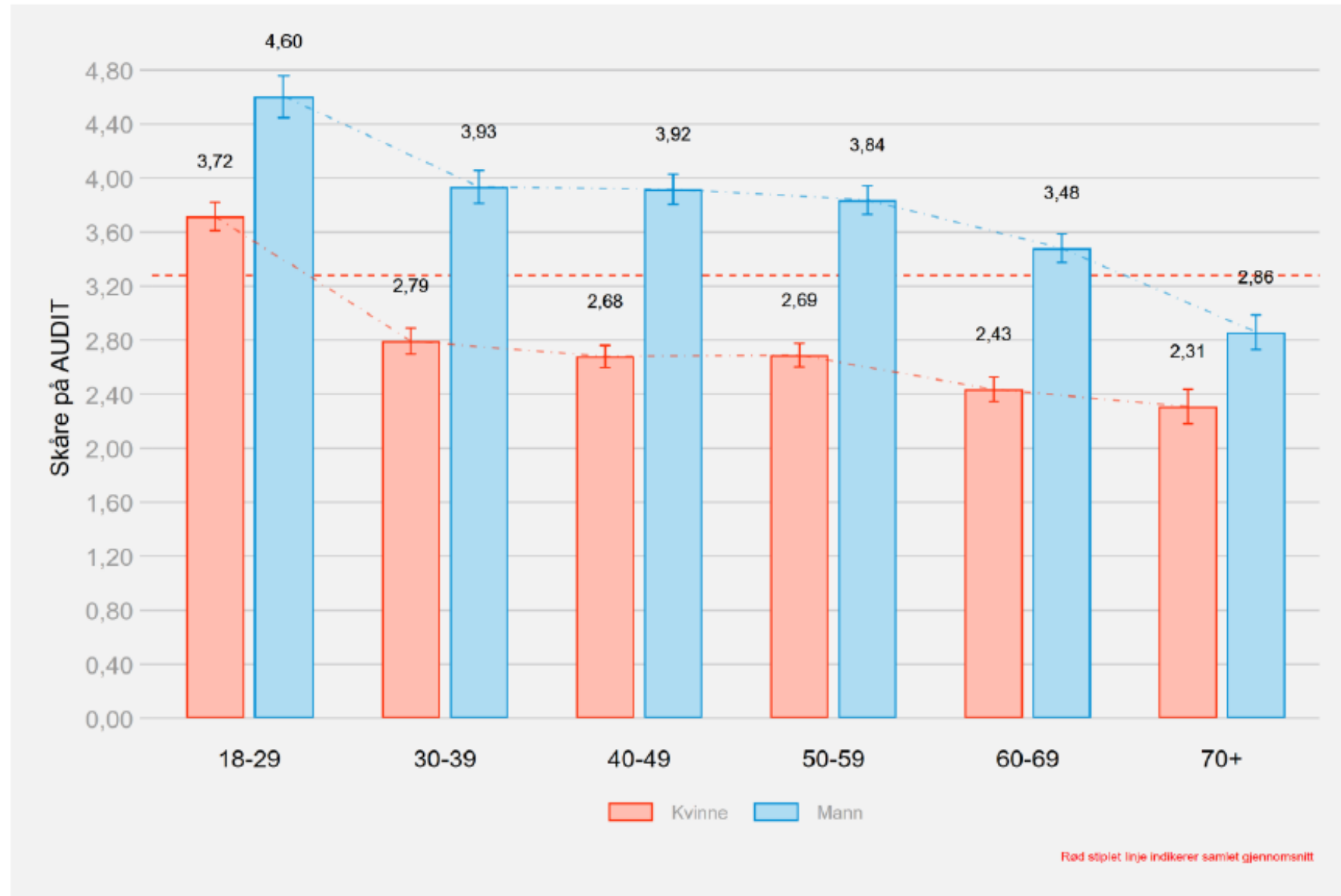
Sosial støtte

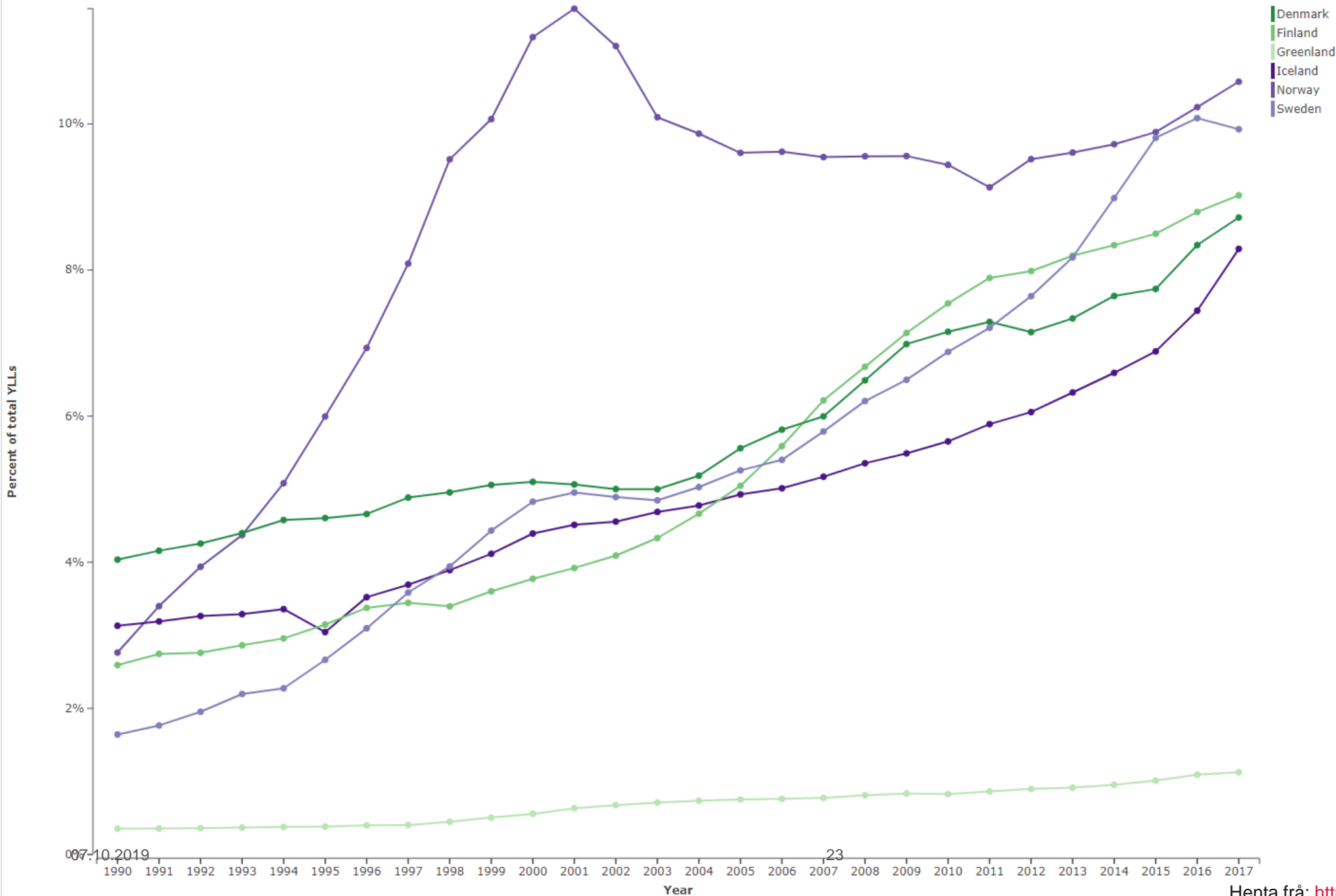
Rus

Figur 10: Skåre på AUDIT fordelt på kjønn og alder, Hordaland

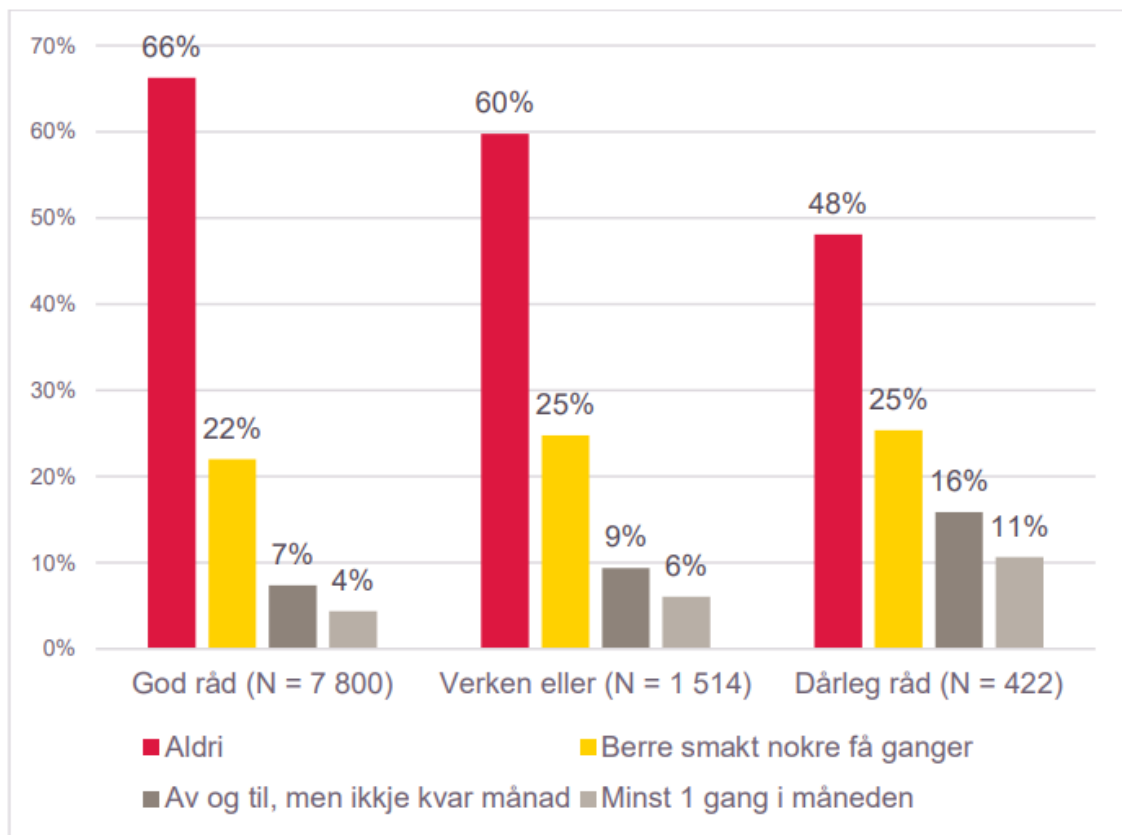

Drug use disorders
Both sexes, 15-49 years

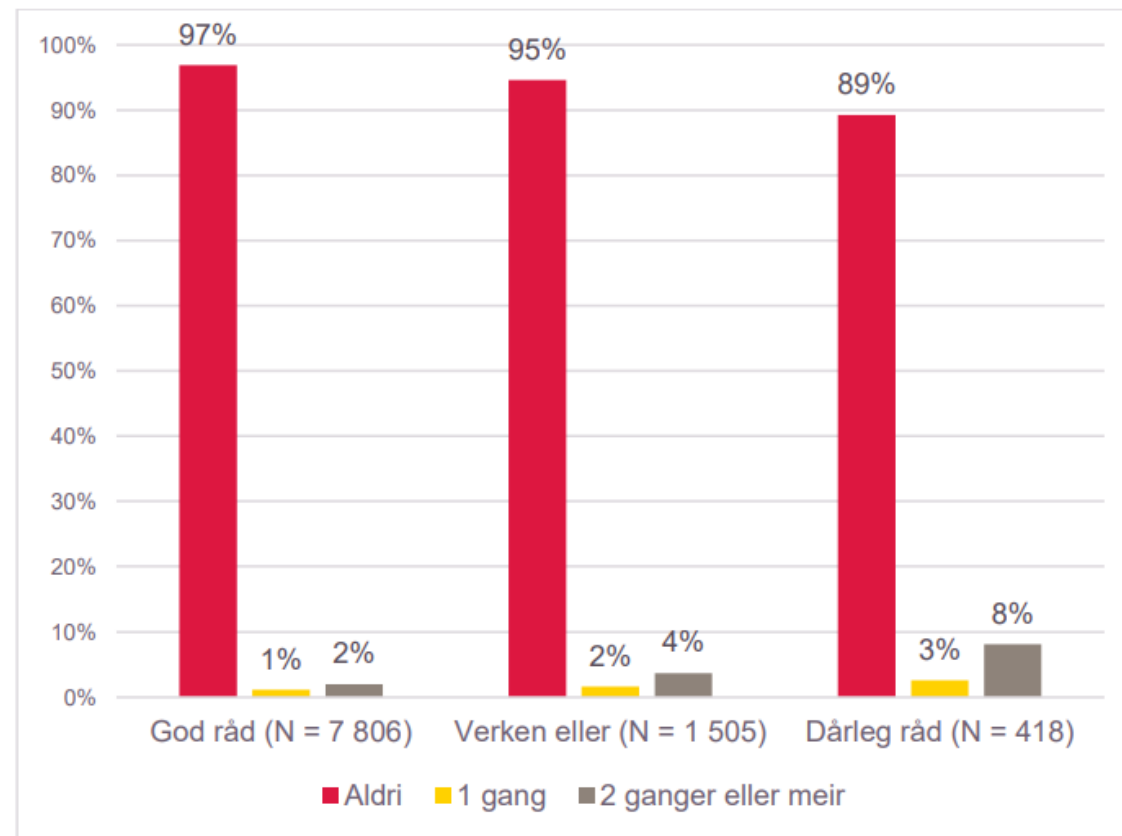

Bruk av alkohol og hasj i ungdomsskolen

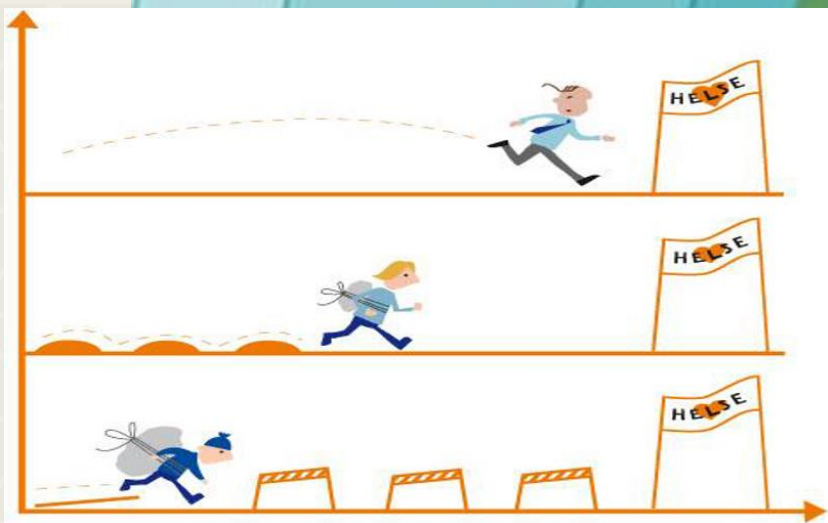
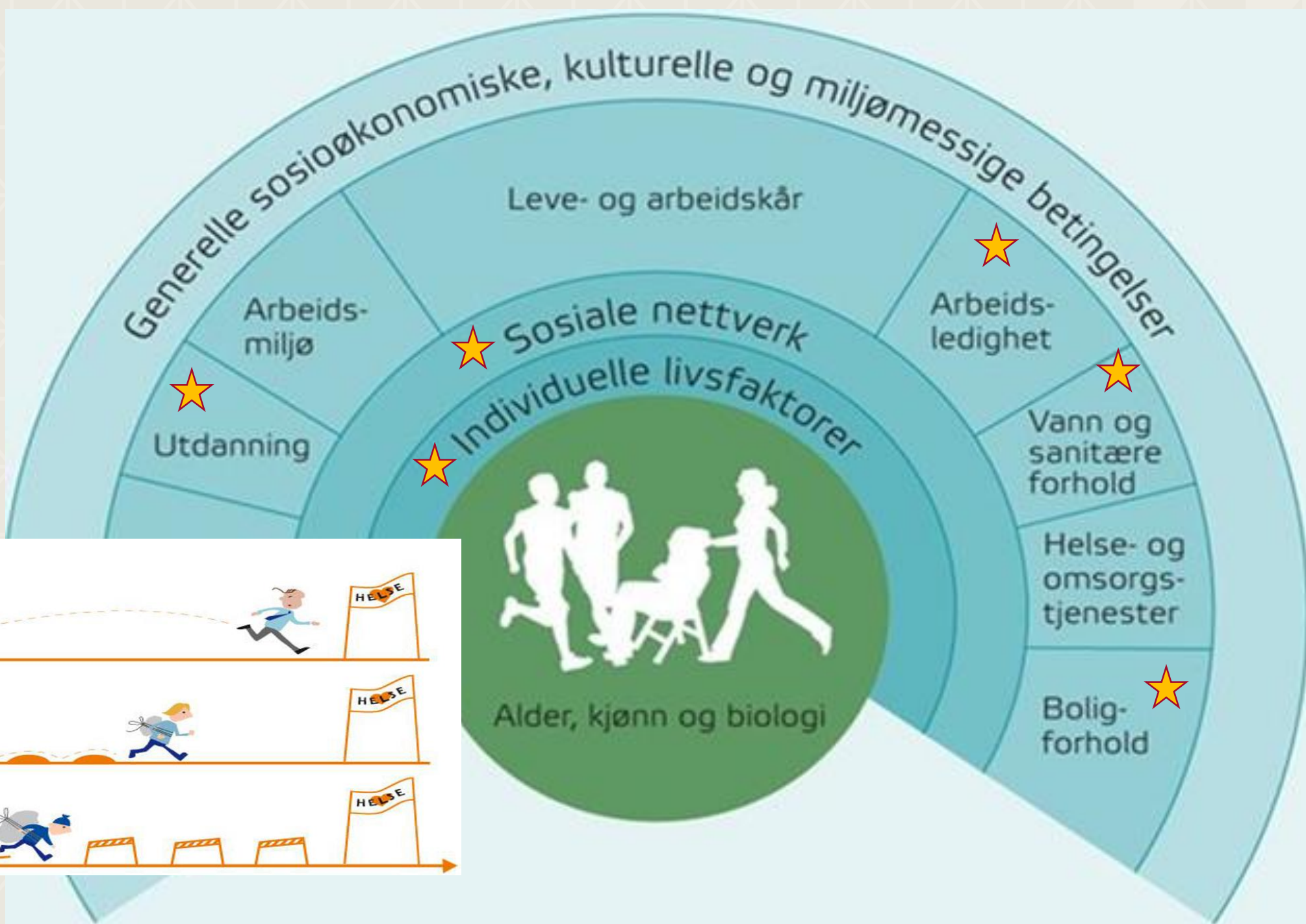

Figur 2.19: Alkoholkonsum, delt inn etter økonomisk status

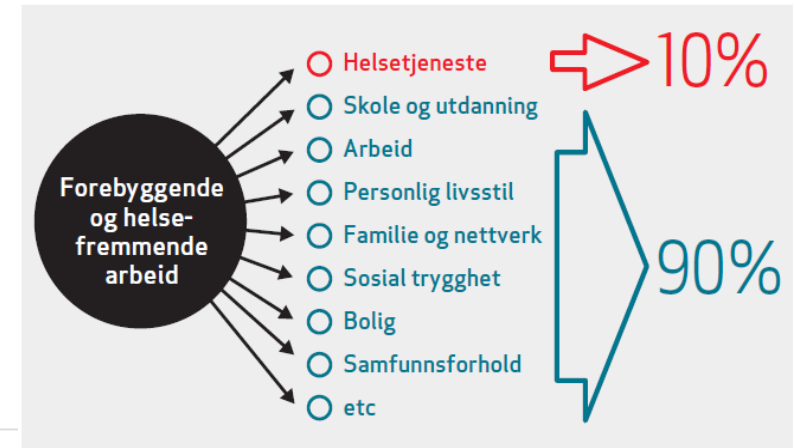
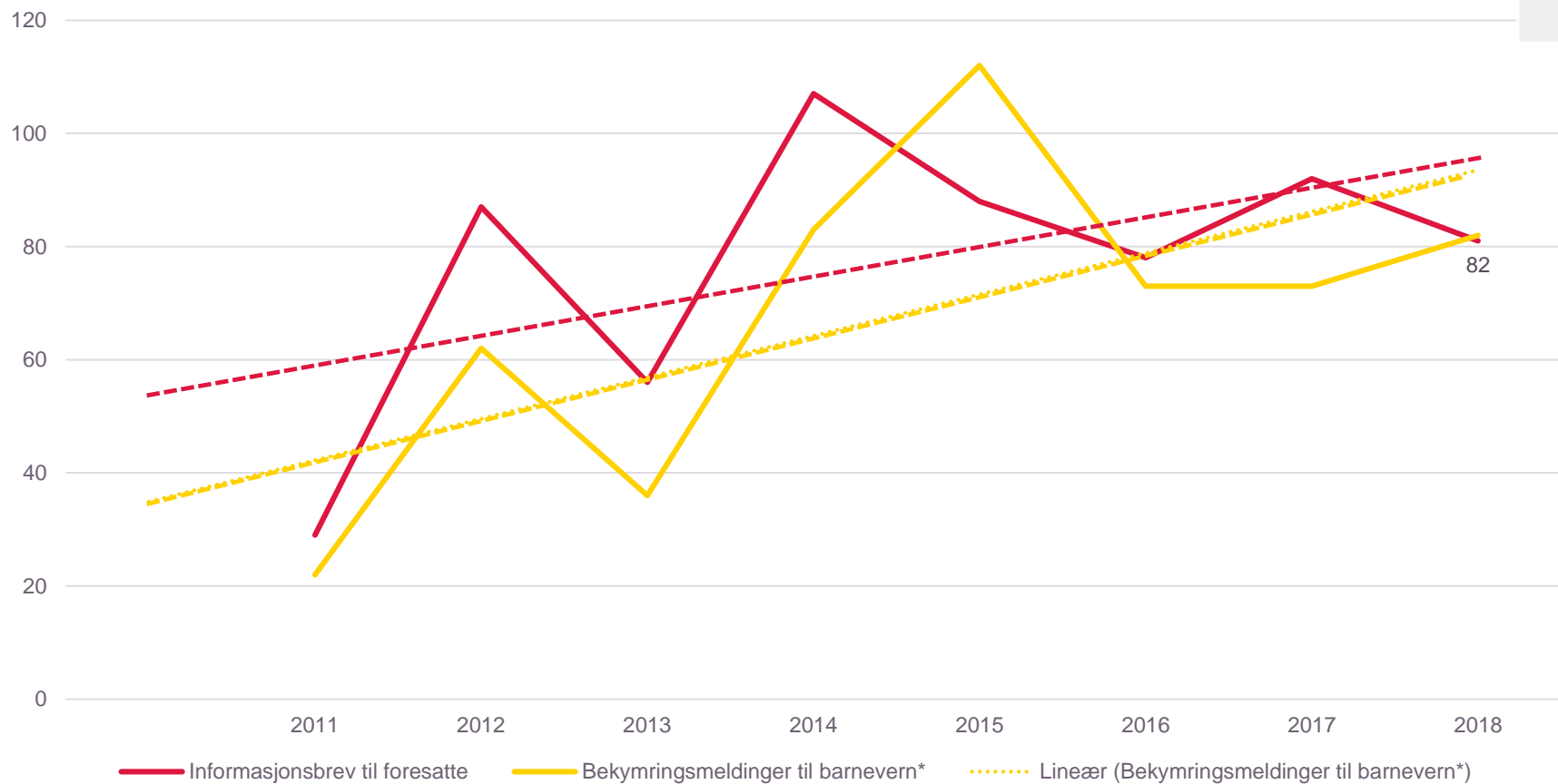

Figur 2.20: Hasjbruk, delt inn etter økonomisk status

Kva så? Kva no?

Tannhelsetenesta si rapportering til barnevern

90-10-regelen (Wildavsky 1977) fra NOU 1998:18,

«The common interest»

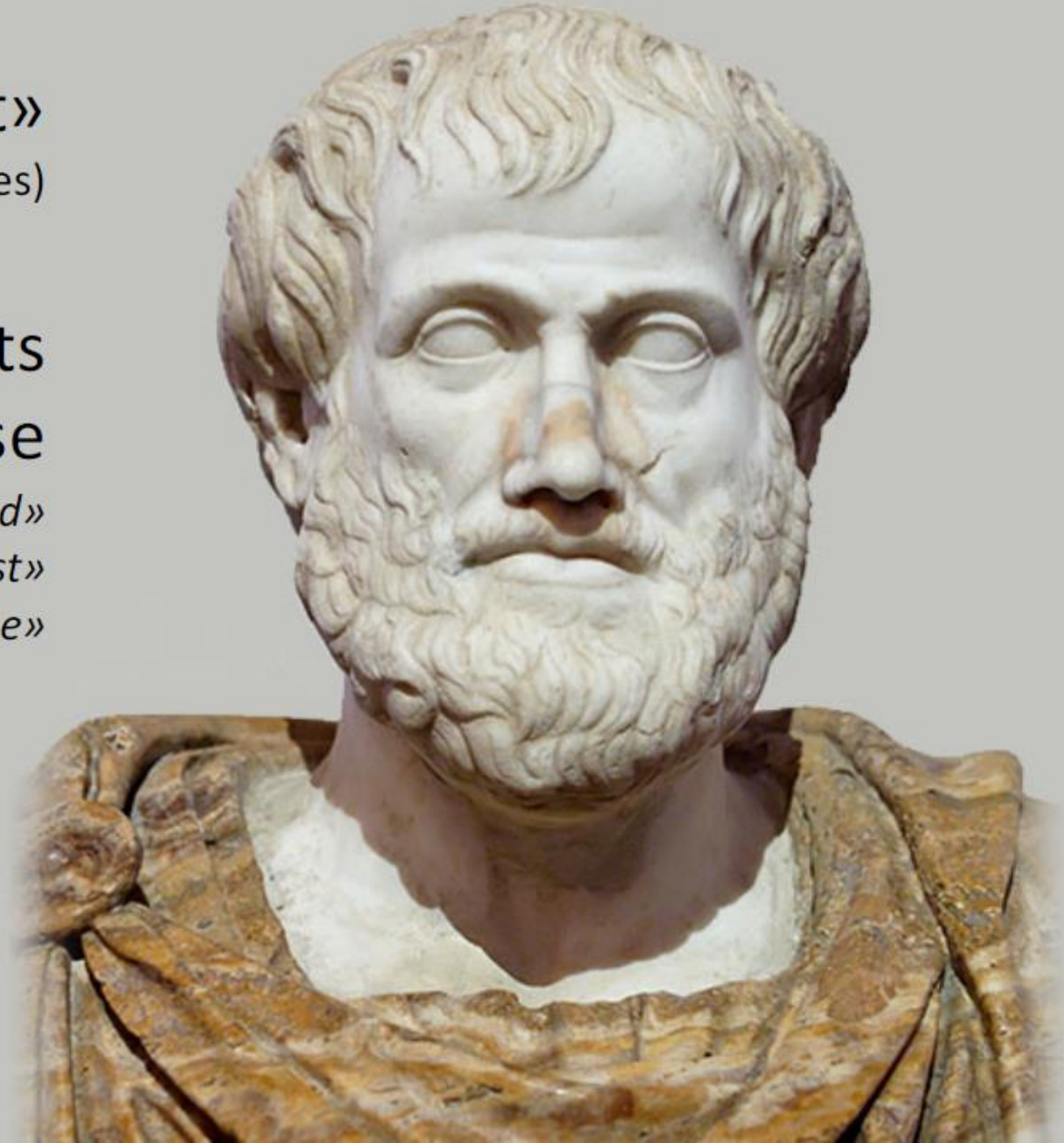
(Aristoteles)

Det som er i folkets
interesse

«The common good»

«Public interest»

«Public value»

Takk for meg!